

TREK UW CONCLUSIES, MAAK UW KEUZES.

INLEIDING.

ER IS VEEL BELANGSTELLING VOOR DE TREIN.

DEZE MANIER VAN REIZEN IS DOOR DE GROEIENDE AANDACHT VOOR KLIMAATVERANDERING EN DUURZAAMHEID IN EEN NIEUW DAGLICHT GEPLAATST. HET EUROPESE JAAR VAN HET SPOOR (2021) IS BEËINDIGD. ZEKER IN HET BEGIN SPEELDE COVID-19 ONS PARTEN. MET ALS GEVOLG DAT EEN AANTAL FYSIEKE ACTIVITEITEN ZICH IN 2022 AFSPEELDEN.

HOEWEL ER NIET VEEL GROTE PUBLIEKSACTIVITEITEN PLAATS VONDEN WAREN DE CEE, DE CONNECTING EUROPE EXPRESS, EN DE KLIMAATTREIN NAAR GLASGOW EEN GROOT SUCCES. VEEL BIJEENKOMSTEN WAREN DIGITAAL EN OVER DE VOLLE BREEDTE VAN DE SECTOR: REIZIGERS, SPOORWEGMAATSCHAPPIJEN, HET MINISTERIE VAN I&W, DUITSE EN BELGISCHE BUREN, DE INDUSTRIE, INFRAMANAGERS, AMBASSADES EN DE EUROPESE COMMISSIE.

HET HELE EUROPESE JAAR VAN HET SPOOR STOND IN HET TEKEN VAN DE EU GREEN DEAL, HET EU UITWERKINGSPROGRAM “FIT FOR 55” EN DE PRESENTATIE VAN DE EC PLANNEN VOOR GRENDOVERSCHRIJDEND EN LANGEAFSTANDSPERSONENVERVOER IN DECEMBER 2021.

LEIDEND PRINCIPLE BIJ DIT ALLES IS DE ZGN. MODAL SHIFT: MEER REIZIGERS VANUIT DE LUCHTVAART EN DE AUTO NAAR DE TREIN.

GRENDOVERSCHRIJDEND TREINVERKEER.

DE EU ZET SPECIFIEK IN OP GRENDOVERSCHRIJDEND TREINVERKEER.

NEDERLAND IS EEN VAN DE INITIATOREN EN SPEELT EEN GROTE ROL IN HET PLATFORM ON INTERNATIONAL RAIL PASSENGER TRANSPORT (IRP). DIT PLATFORM, OPGERICHT OP 02 JUNI 2020 STIMULEERT HET CONTACT TUSSEN DE LIDSTATEN EN BEVORDERT DE TOTSTANDKOMING EN VERBETERING VAN DE GRENDOVERSCHRIJDENDE RAILVERBINDINGEN.

ECHTER, OVERHEDEN DENKEN NOG STERK NATIONAAL EN OOK DE TECHNISCHE SYSTEMEN ZIJN ZEER UITEENLOPEND. EEN GROOT DEEL VAN DE TRAAGHEID VAN DE SECTOR KOMT HIER UIT VOORT. PROJECTEN ALS WUNDERLINIE, DE VERBINDING AKEN – MAASTRICHT – LUIK LIJDEN HIERONDER. ZO DUURT OOK DE KOPPELING VAN DE BETUWERROUTE AAN HET DUITSE SPOORWEGNET ONEVENREDIG LANG .

VOLLEDIGHEIDSHALVE MOET WORDEN OPGEMERKT DAT HET ECONOMISCH MODEL VAN KLEINE GRENDOVERSCHRIJDENDE SPOORLIJNEN VEELAL NOG NIET RENDEERT.

MET HET COMMISSIE ACTIEPLAN VAN DECEMBER 2021 EN DE VOORGENOMEN PILOTS VOOR VERBETERDE TREINDIENSTEN IS ER OP EUROPEES NIVEAU EEN NIEUW MOMENTUM ONTSTAAN OM DE MARKTONTWIKKELING TE VERSNELLEN.

FUNDAMENTELE KEUZES ZIJN NOODZAKELIJK.

IN HET NEDERLANDSE EN OOK WEL EUROPESE POLDERMODEL BLIJVEN FUNDAMENTELE KEUZES UIT. ER IS VEEL OVERLEG, VEEL EENSGEZINDHEID MAAR ER ZIJN TE WEINIG DADEN. OM DE MODAL SHIFT DAADWERKELIJK TE REALISEREN DIENT DE IMPLEMENTATIE VAN HET VOORGENOMEN BELEID RIGOREUS TER HAND TE WORDEN GENOMEN. ER IS NU TEVEEL EEN SFEER VAN HET GLAS IS HALF VOL/HALF LEEG.

UITWERKING VAN DUIDELIJKE BELEIDSKEUZES IN HET REGEERAKKOORD EN MEER DOORZETTINGSMACHT VAN DE EUROPESE COMMISSIE KUNNEN DE DIVERSE PROCESSEN VERSNELLEN.

TICKETING.

EEN SPREKEND VOORBEELD VAN HET UITBLIJVEN VAN DAADWERKELIJKE VOORUITGANG IS HET INTERNATIONALE C.Q. EUROPESE TICKETING SYSTEEM. IN VERGELIJKING TOT DE LUCHTVAART IS HET KOPEN VAN INTERNATIONALE TREINTICKETS NOG STEEDS INGEWIKKELD. DE CER HEEFT ONLANGS EEN MEERJARENPLAN GEPUBLICEERD OM DIT TE VERBETEREN. DE DAARIN GESCHETSTE TIJDLIJNEN ZIJN ONNODIG LANG EN HET IS GOED TE WETEN DAT DE EUROPESE COMMISSIE WETGEVING OM DIT TE VEREENVOUDIGEN VOORBEREIDT.

EUROPEES SPOORBOEKJE.

NOG STEEDS WORDEN INTERNATIONALE TREINVERBINDINGEN IN HET NATIONALE SPOORBOEKJE GEPROPT. DAT IS DE VERKEERDE AANPAK. WIJ ZULLEN ALS EU BEREID MOETEN ZIJN EEN EUROPEES NETWERK VAN DOORGAANDE VERBINDGEN OP TE ZETTEN EN DAAR DE NATIONALE TREINVERBINDINGEN OP AAN TE SLUITEN. DIT VEREIST ECHTER EEN ANDERE MANIER VAN DENKEN EN DE VRAAG IS OF DIT PROCES ZONDER INGRIJPEN VAN DE EC TOT STAND KAN KOMEN. ONDERTUSSEN ZIJN ER WAARDEVOLLE INITIATIEVEN , OPNIEUW OOK VANUIT NEDERLAND, ZOALS HET PROJECT EUROLINK VAN DE EUROPESE INFRASTRUCTUURMANAGERS EN HET PROJECT TIME TABLE REDESIGN (TRR).

BEPRIJZING.

DIT ALLES DOET NIET AF AAN HET FEIT DAT DE SPOORSECTOR IN VERGELIJKING TOT ANDERE VERVOERSMODALITEITEN RELATIEF DUUR IS. DIT KOMT MEDE DOOR DE AFWEZIGHEID VAN EEN LEVEL PLAYING FIELD. HOEWEL DE WEGSECTOR OP TERMIJN MET TOLHEFFINGEN, ACCIJNZEN EN ETS IN EEN MEER GELIJKWAARDIGE POSITIE WORDT GEBRACHT BLIJFT DE LUCHTVAARTSECTOR TOT NU TOE BUITEN SCHOT. HET NEDERLANDSE REGEERAKKOORD BEVAT VOORSTELLEN TOT BEPRIJZING VAN DE LUCHTVAART EN HET IS ABSOLUUT NOODZAKELIJK DAT DEZE VOORSTELLEN ONVERBLOEMD WORDEN INGEVOERD. ZO NIET, DAN KOMT DE MODAL SHIFT OPNIEUW NIET TOT STAND, ONDANKS ALLE MOOIE WOORDEN.

LET WEL DEZE DISCUSSIE SPEELT ZEKER OOK TUSSEN HET RAILGOEDERENVERVOER EN HET WEGVERVOER WAAR DE CONCURRENTIE HEVIG IS, SOMS TEN KOSTE VAN DE SOCIALE WERKVOORWAARDEN VAN DE CHAUFFEURS IN HET WEGVERVOER.

OPNIEUW KAN WORDEN GEKEKEN NAAR DE ZGN. GEBRUIKERSVERGOEDING (TRACK ACCES CHARGES) DIE KON TIJDENS CORONA VERLAAGD WORDEN, WAAROM KAN DAT NIET IN HET KADER VAN "FIT FOR 55" ?

GOEDERENVERVOER.

EEN WEZENLIJK ONDERDEEL VAN DE MODAL SHIFT IS HET VERPLAATSSEN VAN DE GOEDERENSTROOM VAN DE WEG EN UIT HET VliegTUIG NAAR DE TREIN EN BINNENVAART. IN HET VOORBIJE DECENNIUM ZIJN VIA DE ZOGENAAMDE RAIL FREIGHT CORRIDORS REEDS VEEL SUCCESSEN BEHAALD. TOCH VERDIENT HET EU RAILGOEDERENVERVOER MEER AANDACHT. NOG STEEDS GAAT ER VEEL TIJD VERLOREN AAN (KLEINE) GRENSOVERSCHRIJDENDE PROBLEMEN ZOALS VERPLICHTE ACHTERLICHTEN, BEPERKTE ASLASTEN, TREINGEWICHT EN WEEKENDRUSTTIJDEN IN SOMMIGE LANDEN (WEEKENDSLUITING BAD BENTHEIM DE).

OOK HET THEMA VAN DE ZGN. LAST MILE DELIVERY (VERVOER NAAR DE DEFINITIEVE PLAATS VAN BESTEMMING) DIENT VERDER ONTWIKKELD TE WORDEN. NIET ALLEEN DOOR DE VELE MOGELIJKHEDEN VAN DIGITALISERING VAN DE PLANNING MAAR WELLICHT OOK DOOR EEN MENTAL SHIFT VAN DE VERLADERS. IS DUURZAAMHEID ONS DAADWERKELIJK WAT WAARD.

NACHTTREINEN.

ZONDERMEER POSITIEF IS DE HERNIEUWDE AANDACHT VOOR DE NACHTTREINEN IN EUROPA. VEEL BESTAANDE VERBINDINGEN ZIJN DE LAATSTE DECENNIA OPGEHEVEN EN WORDEN NU OPNIEUW GESTART NAAR BIJVOORBEELD ZURICH EN PRAAG. HET ECONOMISCH MODEL VAN DE NACHTTREIN WORDT MEDE BEPAALD DOOR DE BESCHIKBAARHEID VAN RIJTUIGEN (ZGN. ROLLING STOCK) EN EEN SOEPELE DOORGANG DOOR DE DIVERSE LIDSTATEN. DAAR SCHORT HET OP DIT MOMENT TE VEEL AAN. OOK HIER IS HET ZGN. EUROPEES SPOORBOKEJE VAN GROOT BELANG.

NIET MEER VLIEGEN BENEDEN DE 500/700 KILOMETER REISAFSTAND.

DIT SYMPATHIEKE IDEE KAN OP VEEL SUPPORT REKENEN, OOK VAN KLM EN SCHIPHOL. ER IS VEEL MILIEUWINST TE BEHALEN EN DE REISTIJD KAN MEER DAN VERGELIJKBAAR ZIJN. ZOALS BOVEN OPGEMERKT KAN DEZE MODAL SHIFT FINANCIËEL GEZIEN NIET ALTIJD UIT.

ECHTER OOK HIER IS EEN ZGN. MENTAL SHIFT NODIG: VEEL REIZIGERS VINDEN DE TRANSIT VAN TREIN NAAR VliegTUIG (BIJVOORBEELD BIJ TICKETING, HULP BIJ VERTRAGINGEN, VEILIGHEIDSMaatregelen EN DE BAGAGEAFHANDELING) NIET GOED GEREGLD.

INDUSTRIE EN INNOVATIE.

WIJ MOGEN DAN IN NEDERLAND GEEN GROTE TREINFABRIKANTEN HEBBEN, DE NEDERLANDSE SPOOR GERELATEERDE INDUSTRIE MAG NIET ONDERSCHAT WORDEN.

JUIST OP HET VLAK VAN DIGITALISERING EN INNOVATIE ZIJN VEEL BEDRIJVEN ACTIEF. DENK AAN ERTMS, CAPACITEITSMANAGEMENT EN VERKEERSLEIDING, DE ZELFRIJDENDE (GOEDEREN-)TREIN EN DIGITALE KOPPELING VAN GOEDERENWAGONS. OOK IN DE ONTWIKKELING VAN WATERSTOFTREINEN (E.G. GRONINGEN) EN BATTERIJTREINEN IS NEDERLAND VOORLOPER. DEZE BEDRIJVEN ZIJN EFFECTIEF VERENIGD IN RAILFORUM.NL

ARBEIDSMARKT.

ER WORDEN GROTE TEKORTEN AAN SPOORWEGPERSONEEL VERWACHT. DE OUDERE GENRATIES TREDEN UIT TERWIJL ER ONVOLDOENDE INSTROOM IS. DAARNAAST IS HET IMAGO VAN HET SPOOR NIET JONG GENOEG. HET IMAGO DRAAIT NOG TEVEEL OM IJZER EN STAAL TERWIJL JUIST DIGITALISERING DE GROTE MODERNE UITDAGING IS. HET SCHEEPVAART EN TRANSPORT COLLEGE IN ROTTERDAM LEVERT HELAAS NIET GENOEG MENSEN AF. NAAST DE BEDRIJFSOPLEIDINGEN ZULLEN ALLE ROC'S IN NEDERLAND EEN BIJDRAGE KUNNEN LEVEREN. EEN OPLEIDINGSPLAN VOOR DE DIVERSE FUNCTIES BIJ HET SPOOR KAN DAARBIJ VAN DIENST ZIJN. BIJZONDERE AANDACHT VERDIENEN OOK DE "JONGE VERANDERAARS", EEN VERENIGING VAN JONGE PROFESSIONALS WERKZAAM IN DE SPOORWEGSECTOR.

NIEUWE TEN-T VERORDENING.

VOOR DE TOEKOMSTIGE UITBREIDING VAN DE INTERNATIONALE RAILVERBINDINGEN VAN NEDERLAND ZIJN DE NIEUWE VOORSTELLEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE INZAKE DE TEN-T CORRIDORS VAN EMINENT BELANG. MET NAME DE CORRIDORS DOOR DUITSLAND NAAR ZUID EUROPA VERDIENEN MEER AANDACHT EN VERSNELLING. IN DAT KADER IS HET VAN BELANG DAT DE ZGN A12 CORRIDOR VAN UTRECHT NAAR ARNHEM/ZEVENAAR VERSNELD TOT STAND KOMT. HIEROVER IS VEEL OVERLEG MAAR WEINIG DAADKRACHT. DEZE CORRIDOR ZOU OOK UITSTKEND PASSEN IN ÉÉN VAN DE 15 EU SPOOR PILOTS DIE DE EUROPESE COMMISSIE HEEFT AANGEKONDIGD. OOK VOOR HET GOEDERENVERVOER ZIJN TEN-T INVESTERINGEN ONONTKOOMBAAR O.A. OM 740 METER LANGE TREINEN TE FACILITEREN EN OM VEEL GOEDERENVERVOER MEER BUITEN STADSCENTRA OM TE LEIDEN (E.G. DE NOORD OOST VERBINDING).

TRAAGHEID VAN DE SECTOR.

DE SECTOR WORDT NIET GEKENMERKT DOOR SNELLE VERANDERINGEN. DAT HEEFT DEELS TE MAKEN MET DE BENODIGDE KLASSIEKE INFRASTRUCTUUR WAARVAN DE AANLEG IN EEN DEMOCRATISCHE WESTERSE SAMENLEVING GEEN SINICURE IS. TEN TWEEDE IS DE MARKTOPENING VOOR GOEDERENVERVOER EN PERSONENEVERVOER, VASTGELEGD IN DE DIVERSE EU SPOOR WEG PAKKETTEN ONVOLDOENDE GEREALISEERD. MEER MARKTOPENING IS NIET ZALIGMAKEND, ZEKER NIET ALS HET OM EEN COMPLEX OPENBAAR VERVOERSSYSTEEM GAAT. MAAR ALS DOOR EEN GEBREK AAN DIEZELFDE

MARKTOPENING CONCURRENTIE OP EN INNOVATIE VAN HET SPOOR WORDT BELEMMERD IS DIT EEN BELANGRIJKE HINDERNIS VOOR VERDERE STAPPEN.

TEN DERDE VALT OP DAT HET ADAPTATIEVERMOGEN VAN DE LUCHTVAART EN OOK VAN DE WEGTRANSPORTSECTOR GROTER IS DAN DAT VAN HET SPOOR. MET PRIJSVECHTERS EN INTERNET TICKETVERKOPERS AAN DE ENE KANT EN EURO 7 EN 8 MOTOREN AAN DE ANDERE KANT MAG DUIDELIJK ZIJN WAT HIER BEDOELD WORDT. ZEKER SNCF EN DEUTSCHE BAHN ZIJN TRAGE, VOORMALIGE STAATSBEDRIJVEN.

HET EUROPESE JAAR VAN DE JEUGD

BEGIN 2022 IS HET EUROPESE JAAR VAN HET SPOOR OVERGEGAAN IN HET EUROPESE JAAR VAN DE JEUGD. EEN MOOIE OVERGANG: IMMERS WE WILLEN MEER JONGE REIZIGERS IN DE TREIN EN MEER JONGE MENSEN VOOR DE ARBEIDSMARKT VAN HET SPOOR. DIVERSE SPOOR GERELATEERDE ORGANISATIES PAKKEN DEZE 2 THEMA'S OP.

WE CLOSED A YEAR, WE OPENED A DECADE.

WIM VAN DE CAMP. 31 MAART 2022.